

Асоциация на индустриалния капитал в България днес в медиите

dariknews.bg

✓ Реалната безработица удря 20%

http://dariknews.bg/view_article.php?article_id=778569&audio_id=89562

На фона на минималните ръстове на заетостта в еврозоната и средно за целия Европейски съюз, у нас тенденциите продължават да бъдат негативни. Заетостта в България през периода април – юни е намаляла с 1,2 на сто спрямо първото тримесечие на 2011 г. и с 3,5 на сто спрямо второто тримесечие на 2010 година, сочат данни на Националния статистически институт, цитирани от Евростат. Това е периодът преди традиционния летен ръст на заетостта, свързан със сезонната заетост най-вече в сферата на услугите и на земеделието. Тъй като реално сега сме в края на периода, в който има възможности за работа през лятото, възниква въпросът – какво ще се случи с пазара на труда до края на годината и в началото на следващата?

Въпреки че още в края на миналата година експортът тръгна нагоре, с което издърпа напред и икономическия растеж, чувството за обедняване сред повечето хора се запази. Икономистите обясниха това явление с факта, че запасите на повечето безработни са свършили, както и правото им на обезщетения от бюро по труда. За тягостното чувство допринасяла и инфлацията, съчетана със задържането на нивото на доходите, въпреки крехкия подем на икономиката ни. Заради проблемите в еврозоната обаче растежът на икономиката, подпомогната от експортните отрасли, се забави на прага на новия активен сезон за бизнеса.

Със спад в поръчките започва новият активен сезон за бизнеса

Според председателя на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев опасенията на бизнеса за намаляване на поръчките са се сбъднали, което неминуемо ще повлияе на поведението на фирмите. По думите му нова голяма вълна от съкращения не може да се очаква, тъй като по време на кризата се е променила структурата на икономиката, а в някои отрасли съкращенията са стигнали до 40 процента (например в строителството). Въпреки това отделни съкращения не са изключени.

Велев прогнозира по-скоро забавяне на българската икономика, отколкото нова рецесия, но все пак изтъкна: „България не е остров. Ако в Германия и Франция има рецесия, тя ще дойде и у нас“. Ако това не се случи, първоначалната прогноза от 3,6 % ръст на БВП в края на годината няма да бъде изпълнена, но все пак няма да се стигне до двойно дъно. Икономистът от КТ „Подкрепа“ Мика Зайкова подчерта, че забавянето на европейската икономика е само една от причините за очаквания скок на безработицата. У нас проблемът се задълбочава от задълженията на правителството към фирмите, което увеличава и междуфирмената задължнялост и работодателите са принудени да пестят пари отвсякъде, включително и от работна ръка.

Безработицата удря 20%

Мика Зайкова прогнозира, че реалната безработица ще достигне критичното равнище от 20 на сто. В момента нивото ѝ е около 17 процента, като в нея се включват обезкуражените лица и хората, които са изгубили работата си, но не са се регистрирали в бюрата по труда.

Доста по-оптимистична е прогнозата на Светлозар Петров, управител на един от най-големите сайтове за намиране на работа у нас. На пазара на труда има известна динамика, но фирмите са предпазливи при търсенето на нови кадри. Тенденцията не се отнася единствено за ИТ сектора, където традиционно има търсене на много квалифицирани специалисти и при хората, владеещи чужди езици, тъй като все по-често се пускат обяви за наемане на кадри в кол-центрове.

Петров допълни, че все повече хора търсят възможности за преквалификация, тъй като това е единственият им шанс да си намерят работа. Като цяло експертът е оптимист за развитието на пазара на труда и прогнозира, че вероятността да се стигне до втора рецесия у нас е малка.

Втора рецесия? Още първата не е отминала съвсем....

България все още не е излязла реално от първата рецесия, въпреки раздвижването на експорта, смята икономистът от „Industry Watch“ Лъчезар Богданов. По думите му у нас продължават да се наблюдават ръст на безработицата и свито потребление, а минималните ръстове в износа не са достатъчни, за да оздравят икономиката. Тенденцията няма да се обърне в положителна посока, докато у нас не се върнат сериозните инвеститори с дългосрочни намерения, допълни Богданов.

Той бе категоричен, че минималната работна заплата не би трябвало да се увеличава отново от 1 януари от 270 на 290 лева (през септември минималната работна заплата бе увеличена от 240 на 270 лева). Богданов е убеден, че само ако има работеща икономика, може да има увеличение на доходите. Със сигурност доходите не трябва да се увеличават по административен път, защото това само ще натовари бизнеса.

Според работодателите:

Скок на минималната работна заплата = по-висока безработица

Васил Велев от асоциацията на индустриалния капитал предупреди, че ново увеличение на минималната работна заплата би довело до скок на безработицата. По думите на Велев дори и да има увеличение, то няма да се усети в част от отраслите – например в енергетиката, минното дело, промишлеността и някои от преработвателните отрасли.

Минималният ръст от 20 лева би се усетил от по-нископлатените отрасли – например при текстилната индустрия, но именно по-малките фирми ще бъдат затруднени от подобен скок на разходите за труд. Това би довело и до увеличаване на сивата икономика.

Според синдикатите: Скок на минималната работна заплата = повече пари на светло

Мика Зайкова от КТ „Подкрепа“ опроверга твърдението, че скокът на минималната работна заплата от 270 на 290 лева ще увеличи безработицата. Според нея ефектът ще бъде в изсветляването на 20 лева за всяко работно място. „Вие смятате ли, че е нормално в един завод да има единствено служители, осигурени на минималните прагове“, запита Зайкова. Според нея работодателите, които се противопоставят на увеличението на минималната работна заплата и на осигурителните прагове, е твърде вероятно да крият реалните възнаграждения на служителите си.

novini.dir.bg

✓ Реалната безработица ще достигне 20%

<http://novini.dir.bg/news.php?id=9520799>

Реалната безработица ще достигне 20%, обяви пред Дарик синдикалистът от КТ „Подкрепа“ Мика Зайкова. По думите ѝ тази прогноза обхваща освен официално регистрираните безработни в бюрата по труда, обезкуражените, както и хората, чието право на обезщетение за безработица е изтекло, но все още не са намерили ново работно място.

Работодателите също прогнозираат двуцифрена безработица, но успокояват, че голямата вълна от съкращения вече е преминала. Все пак те заплашиха, че ако има ново увеличение на минималната работна заплата, за което настояват синдикатите, безработицата може да се увеличи с повече от очакваното.

Със забавянето на европейската икономика ще секнат и поръчките за бизнеса у нас, което може да доведе до задържане на нивото на заетостта, заяви за Дарик председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев: „По-скоро няма да имаме ръст в заетостта, тъй като съкращенията са направени. Преструктурирането на икономиката, особено в отраслите, които се оказаха прекомерно раздути, са съкратени около 40% от персонала, както е в строителството. Разбира се, възможни са изненади“.

Експертът от КТ „Подкрепа“ Мика Зайкова обаче прогнозира голям ръст на броя на безработните, който ще се дължи и на забавените плащания на държавата към фирмите, и на проблемите в европейската икономика: „На пазара на труда може да очакваме безработица, която сега официално е около 12%, но неофициално е 17%, да достигне 20%.

Увеличаването на минималната работна заплата ще засегне само тези, които крият доходи, които уж назначават хората на 4 часа, а ги карат да работят по 12 часа“.

Васил Велев обаче прогнозира, че именно това може да се превърне в причина за нова вълна от съкращения.

nova.bg

✓ Реалната безработица ще достигне 20%

<http://nova.bg/2011/%D0%B1%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81-%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/%D1%80%D0%B5%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D1%80%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8%D1%86%D0%B0-%D1%89%D0%B5-%D0%B4%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%B3%D0%BD%D0%B5-20/>

Реалната безработица ще достигне 20%, обяви пред Дарик синдикалистът от КТ „Подкрепа“ Мика Зайкова. По думите ѝ тази прогноза обхваща освен официално регистрираните безработни в бюрата по труда, обезкуражените, както и хората, чието право на обезщетение за безработица е изтекло, но все още не са намерили ново работно място.

Работодателите също прогнозираат двуцифрена безработица, но успокояват, че голямата вълна от съкращения вече е преминала. Все пак те заплашиха, че ако има ново увеличение на минималната работна заплата, за което настояват синдикатите, безработицата може да се увеличи с повече от очакваното.

Със забавянето на европейската икономика ще секнат и поръчките за бизнеса у нас, което може да доведе до задържане на нивото на заетостта, заяви за Дарик председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев: „По-скоро няма да имаме ръст в заетостта, тъй като съкращенията са направени. Преструктурирането на икономиката, особено в отраслите, които се оказаха прекомерно раздути, са съкратени около 40% от персонала, както е в строителството. Разбира се, възможни са изненади“.

Експертът от КТ „Подкрепа“ Мика Зайкова обаче прогнозира голям ръст на броя на безработните, който ще се дължи и на забавените плащания на държавата към фирмите, и на проблемите в европейската икономика: „На пазара на труда може да очакваме безработица, която сега официално е около 12%, но неофициално е 17%, да достигне 20%.

Увеличаването на минималната работна заплата ще засегне само тези, които крият доходи, които уж назначават хората на 4 часа, а ги карат да работят по 12 часа“.

Васил Велев обаче прогнозира, че именно това може да се превърне в причина за нова вълна от съкращения.

Вестник Класа

✓ Драгомир Стойнев, председател на социалната комисия в Народното събрание: Безработицата ще достигне 14 % в края на зимата

http://www.klassa.bg/news/Read/article/181246_%D0%94%D1%80%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%80+%D0%A1%D1%82%D0%BE%D0%B9%D0%BD%D0%B5%D0%B2%2C+%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB+%D0%BD%D0%B0+%D1%81%D0%BE%D1%86%D0%B8%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%81%D0%B8%D1%8F+%D0%B2+%D0%9D%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%82%D0%BE+%D1%81%D1%8A%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5%3A+%D0%91%D0%B5%D0%B7%D1%80%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8%D1%86%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D1%89%D0%B5+%D0%B4%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%B3%D0%BD%D0%B5+14+%25+%D0%B2+%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%8F+%D0%BD%D0%B0+%D0%B7%D0%B8%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B0

Драгомир Стойнев е депутат от парламентарната група на Коалиция за България и председател на комисията по труда и социалната политика на Народното събрание. Той е възпитаник на Сорбоната и френското училище за висши кадри и политици ENA. Бил е икономически съветник на министър-председателя Сергей Станишев в периода 2005-2009 г. Участвал е в изготвянето на годишния доклад на президента Георги Първанов за 2006 и 2007 г.

- Г-н Стойнев, от МТСП изнесоха данни, че безработицата в България е 9,45%, а НСИ съобщи за около 11%. Как бихте коментирали това разминаване?

- Има разлика между официалните данни на управляващите и официалните данни на статистиката. Данните на статистиката съвпадат с тези на Евростат. Според управляващите, безработицата намалява, създават се нови работни места, хората живеят добре. Само че това, което ние наблюдаваме, е коренно различно от данните на управляващите. За две години те загубиха или закриха 366 000 работни места. Коефициентът на заетост падна от 63 % на 58 %. Безработните се увеличиха с нови 149 000 души и коефициентът на безработицата достигна 11,3 %. Всеки четвърти младеж е безработен и трябва да избира дали да остане в безработен тук, или да напусне държавата. Животът на хората става все по-труден. Основните доходи на българските домакинства са от работни заплати. Когато човек няма работа, няма работна заплата няма и доходи. Неслучайно Европейската комисия посочи България като държавата с най-голям риск от социално изключване и изпадане в бедност. Може би тези факти и данни управляващите не ги знаят, тъй като до момента в социалната сфера няма конкретна политика и антикризисен план за пазара на труда, както направиха всички държави в ЕС. Говорят се общи приказки, чуваме фрази с оптимизъм, който обаче не се покриват с обикновения живот на българския гражданин.

- Успешни ли са програмите на социалното министерство за решаване на проблема със заетостта?

- Министърът на труда и социалната политика не разбра едно нещо, което е важно, за да има успех на пазара на труда. То е следното - парите от ЕС по оперативните програми се дават, за да подпомогнат националните политики. Те не могат да заместят финансовите средства от държавния бюджет. Нужна е повече обективност и самокритичност, когато става дума за оперативните програми и изразходване на ресурсите. Не бива да се пропуска фактът, че след оперативна програма „Околна среда“, оперативна програма „Човешки ресурси“ е на предпоследно място по усвояване на всички оперативни програми. В европейски план България е на едно от последните места по усвояване на средствата по Европейския социален фонд. Това, в което обвинявам лично министъра на труда и социалната политика, е, че най-ниска усвояемост имаме там, където тя е най-нужна. А именно за интеграцията на уязвимите групи на пазара на труда и за повишаване на ефективността на институциите на пазара на труда, социалните и здравните услуги. Ако средно за оперативната програма усвояването е 11,4 на сто, то тъкмо по тези най-важни приоритети, където се финансират оси за безработни, усвояването е под 7 на сто. Също така, колкото и да се хвалят с „високата усвояемост“, все още не са усвоени парите, договорени от предишното правителство през 2009 година, които са на стойност 340 милиона лева.

- Как бихте формулирали основните грешки в социалната сфера?

- Управляващите забравиха, че има хора в тази държава. Всички политики на едно правителство трябва да водят до подобряване на живота на хората, а не до подобряване на собствения си живот или на един елит, който се намира около управляващите. Много малки и средни предприятия, вече около 60 %, фалираха и изчезнаха. ГЕРБ не съумя да подпомогне българския бизнес, като още през 2009 година проведе една доста агресивна политика срещу него. В момента за конкурентност на българския пазар не можем да говорим. Ако човек направи елементарното усилие да види кои фирми печелят най-вече обществените поръчки, в който и да е сектор, и направи проверка - ще види кои са основните играчи. Затова смятам, че е твърде късно вече ГЕРБ да предложи политика за хората, тъй като очевидно това не е тяхната основна цел.

- Каква е прогнозата ви за заетостта до края на тази и началото на следващата година?

- Безработицата ще се увеличава. Едва през лятото на следващата година може да имаме заченки на намаляване на безработицата. Дотогава българският народ го очаква един доста тежък период. Ние много лесно хвърляме в пространството определени цифри, касаещи намаляването на заетостта и увеличаването на безработицата. Зад тези цифри обаче стоят човешки съдби. Хора, които са в безизходица. Хора, които вече започват да не могат да изхранват своите семейства. Онзи ден беше 15 септември. Министърът на образованието много хубаво каза и му пожелавам да постигне този успех, че едва ли не се модернизира образователната система в средното образование, че ще могат да се провеждат курсове от възрастни, децата ще се обучават през интернет. Само че не знам дали министърът на образованието знае, че според последното преброяване на населението едва 40 % от домакинствата имат компютри. Нима министърът

е уведомен, че лошите кредити се увеличават най-много през септември месец, защото хората заделят пари, за да изпратят своите деца на училище. Домакинствата, които пропускат основни хранения не се интересуват каква политика предлага лявото и каква политика предлага дясното. Те искат решение в момента, те го искат веднага, защото през зимата ни очаква увеличаване на газа, съответно ще се увеличи и парното. Да не говорим, че към 45 % от домакинствата не могат да си набавят и купуват необходимите лекарства.

- Бихте ли се ангажирали до какви нива би стигнала безработицата?

- В края на тази година предполагам, че ще надмине 12 %, а в края на зимата, някъде към месец май ще стигне около 14 %.

- Това е доста мрачно...

- Мрачна е прогнозата. Тук дори не визирам онези обезкуражени около 260 000 лица, които по никакъв начин не вярват, че държавата може да им помогне. Тази прогноза може да се окаже и оптимистична, тъй като според бизнеса данните са много много по-високи. Ако наистина не се покаже характер в действията на правителството, това няма да доведат до нищо добро - в социалната сфера нищо не се прави.

- Какви мерки за справяне със ситуацията предлага левицата?

- Трябва да се помисли относно политиката за доходите. Лявото мислене за стимулиране на икономиката е чрез увеличаване на доходите. Заплатите не са високи. Хората трудно спестяват, а всичко, което получат, отново го връщат в икономиката. Увеличаването на търсенето и по-голямото потребление ще доведат до по-голямо производство, по-голямото производство ще даде повече работни места и увеличаване на доходите. Биха могли да се предприемат конкретни мерки за евентуално увеличаване на държавния дълг за сметка на стимулиране на икономическата активност, в което не виждам нищо лошо, при положение че ние можем да си го позволим. Правителството обаче продължава да слуша това, което му се казва отвън, или пък да работи срещу хората и срещу българската икономика.

- Как оценявате бизнесклимата у нас?

- Според „Евробарометър“ българските граждани изпитват дълбоко недоверие към правителството. Бизнесклиматът за някои хора, които са приближени към правителството, може да се подобрява, но според всички представители на бизнес средите като цяло имат доста негативно отношение за бъдещото развитие на страната. Като цяло оптимизмът на правителството не се споделя от бизнеса.

- Да очакваме ли стачна вълна от октомври насетне?

- Тази активност от страна на синдикатите е доста неразбираема за мен. На 1 юли 2009 година, десет дни преди изборите, синдикатите спретнаха един огромен митинг пред Министерския съвет, за да се противопоставят на решението на тройната коалиция да замрази заплатите в държавния сектор като антикризисна мярка. Сега, когато стотици хиляди хора остават на улицата, когато хиляди хора работят, без да им се плащат заплатите, когато се разширява бедността и мизерията, синдикатите си мълчат. Това за мен е странно. Така че тези стачки преди изборите, виждайки колко добре работят синдикатите и правителството, не очаквам. По-скоро очаквам всички граждани, които са недоволни да излязат на протести, както тези дни еколозите в Добрич се противопоставиха на шистовия газ. Огромни протести могат да предизвикат единствено хората, които са длъжни да отстояват своите права, длъжни са да се борят за своя хляб и, разбира се, ще получат подкрепа от наша страна.

- Да очакваме ли левицата да инициира такива протести на гражданите?

- До изборите протести, инициирани от нас, няма да има. Смятаме да се съсредоточим върху предизборната кампания. След изборите, ако продължават грешките на правителството, ние сме готови да инициираме такива протести, в които може да се включи всеки, който е недоволен от правителството, независимо дали е член или не на БСП.

[Вестник Пари](#)

✓ **България страда от свръхпроизводство на закони**

<http://pari.bg/static/pdfreader/reader.html>

✓ **Българската банка за развитие договори линия за 31 млн. EUR**

<http://pari.bg/static/pdf/pages/12.pdf>

✓ **Лешек Хенсел, посланик на Република Полша в България**

Кризата е шанс да се преоформи икономическият модел в по-отговорен

<http://pari.bg/static/pdf/pages/18.pdf>

✓ **Социалната отговорност вече е terra incognita* за бизнеса**

<http://pari.bg/static/pdf/pages/20.pdf>

✓ **Дянков: Европа ни дърпа назад**

В България няма да има нова рецесия, заяви финансовият министър

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2011-09-20&article=382413>

Финансовите проблеми на страните от еврозоната ще забавят и възстановяването на икономиката на България. Това става ясно от думите на финансовия министър Симеон Дянков по БНТ. Финансовите проблеми на ЕС не се ограничават до Гърция, Португалия и Ирландия. Големите икономики като Испания, Италия, Франция и Белгия също понесоха доста удари върху реномето си и финансовите си пазари, заяви Дянков. По думите му при неформалната среща на финансовите министри на страните членки във Вроцлав, Полша, преди ден, е бил обсъден проблемът с Гърция. В средата на септември страната не получи очаквания транш на стойност 8 млрд. евро от финансовата помощ, тъй като изостава с мерките за затягане на финансовата дисциплина. Затова след около 10 дни ще отиде нова група експерти от Европейската комисия да провери как вървят нещата в Гърция, каза Дянков. В същото време при неформалната среща на ЕКОФИН е бил обсъден вариантът за намаляване на главниците на заемите на Гърция. В момента главницата на кредитите на Гърция е 160% от БВП на страната, обясни Дянков. Според него е важно френските, испанските, италианските и др. банки, които са финансирали този дълг, да позволят частичното му реструктуриране, което означава намаляване на главницата. Ако не се реши този проблем, цялата западноевропейска икономика ще се забави, допълни Дянков. Всички западни страни очакват много по-лоши резултати за третото и четвъртото тримесечие на годината. За момента България не е сериозно засегната от случващото се със задлъжнялостта в Европа. В страната няма да има втора рецесия, заяви финансовият министър. Но заради проблемите в страните от Западна Европа, закъдето е по-голямата част от износа на страната, растежът на икономиката ни ще се забави от 5% до 3-4%, каза Дянков. Това вероятно ще се усети през първото тримесечие на 2012 г.

Ще предложим прагът за задължителна регистрация по ДДС да се увеличи два-три пъти до 100 хил. или 150 хил. лв., каза още министър Дянков. Целта е да се облекчат малките фирми и да се подобри контролът от страна на данъчните. В същото време ще се предложи в някои сектори да се въведе обратно начисляване на ДДС - от купувача вместо от продавача. Така ще се отрежат възможностите за източване на ДДС.

вести

Fitch потвърди рейтинга

на УниКредит Булбанк. Международната рейтингова агенция Fitch потвърди рейтинга на подкрепа на УниКредит Булбанк, оценен на "2". Това е възможно най-високата рейтингова подкрепа, която банката може да получи в момента, заради ограничението от рейтинга на България "BBB +". Рейтингът отразява и високата подкрепа, която УниКредит Булбанк при необходимост би получила от основния си акционер Unicredit S.p.A с рейтинг "A"/Stable/"F1". УниКредит притежава пряко 92% от УниКредит Булбанк чрез УниКредит Банк Австрия с рейтинг "A"/Stable/"F1". Fitch очаква УниКредит Булбанк да повишава рентабилността си през 2012 г. заради връщането към растеж на българската икономика.

Алианц пуска ипотечни

кредити при преференциални условия до 31 декември. Освен атрактивни лихви клиентите на банката ще могат да се възползват и от преференциални такси - намалена еднократна такса за обслужване на кредита и без такса за разглеждане на документи. Преференциалните условия са в сила както за кредити за покупка и строителство на недвижим имот, така и за финансиране на текущи потребителски нужди с обезпечение недвижим имот. За първия тип заеми "Алианц Банк България" предлага изключително конкурентни условия за избор между кредити с фиксирана по-ниска лихва през първата година или еднаква за всички години. Банката поема и разходите за застраховките "Имот" и "Живот". Освен това не събира такси за частично или пълно предсрочно погасяване на заема.

[Вестник Дневник](#)

✓ **Няма пари за малките и средни фирми в Европа**

http://www.dnevnik.bg/pazari/2011/09/19/1159368_niama_pari_za_malkite_i_sredni_firmi_v_evropa/

Много от малките и средните предприятия (МСП) в Европа – мотор на икономическото възстановяване, все повече усещат липсата на достатъчно финансиране. Банките, на които разчитат, са омаломощени от проблемите с държавните дългове и увеличаващите се разходи за изплащане на заемите, които самите те са взели, пише агенция "Ройтерс". Докато повечето големи фирми са с добро финансиране, прилични кешови наличности и достъп до пазарите на облигации, по-малките им конкуренти (с персонал до 200 души) са изправени пред трудната битка да си осигурят съдбоносното банково финансиране.

Акциите на банките пък поевтиняват заради инвеститорските страхове, че може да има намаление на държавните кредитни оценки и проблеми с излизането на еврозоната от дълговата криза. Въпреки спасителните планове от Европейския съюз (ЕС) и Международния валутен фонд (МВФ) на стойност повече от 380 млрд. евро за Гърция, Ирландия и Португалия

нищожна част от тези пари стигат до малките компании

Банките в Гърция например са насочили вниманието си повече към събирането на просрочените кредити, отколкото да раздават нови заеми. Европейските кредитни институции имат все по-големи трудности с краткосрочното финансиране – проблем, който може да се заплете, ако лидерите на еврозоната продължат да се бавят с решението как да излязат от кризата, която вече заплашва Италия и Испания.

Френските банки пък са под натиск заради възможността кредитният рейтинг на страната да бъде понижен и спасителният план за Гърция да повлияе негативно на балансите им. Там МСП са изцяло извън дневния ред. "Те (МСП) са зависими от банковото финансиране, а самите банки може би са се съсредоточили към свои проблеми с финансирането", казва кредитен анализатор в една от водещите европейски банки.

Криза на високите етажи

Според banker, занимаващ се с корпоративно финансиране в Гърция, гръцките банки реално вече са спрели да финансират МСП. Банките или пазят кеша си, или предпочитат да го заемат на по-големи компании, допълва той. Тезата му е подкрепена и от ESEE – гръцката асоциация на МСП, според която гръцките банки отхвърлят повечето нови молби за кредити.

В резултат на това и съчетаването му с мерките за затягане на икономиката на някои търговски улици в Атина вече около една трета от магазините са затворили. В средата на август Федерико Гицони – главен изпълнителен директор на най-голямата италианска банка Unicredit, каза, че ефектите от по-високата доходност, която инвеститорите търсят, купувайки италиански пред немски десетгодишни облигации, ще се усети през това тримесечие.

"Ако останем на днешната доходност, това ще повлияе на финансирането от банките. Ако клиентите ни приемат цените, ще отпускаме заеми. Ако не ги приемат – няма да отпускаме." Кредитен срив ще бъде поредната от многото пречки към растежа, които вече влияят на така наречените периферни страни в Европа. Асоциацията на малките бизнеси в Испания СЕРУМЕ смята, че на 48% от тези предприятия в страната все още се отказват заеми.

За сравнение - средният процент за Европа е 34. Асоциацията е създала комитет за наблюдение на МСП и нуждите им от финансиране. "Икономическото възстановяване няма да се случи, докато малките и средните предприятия и испанските автономни региони не получат необходимото финансиране, за да продължат бизнеса си", казват от СЕРУМЕ.

В Ирландия банките са изолирани от пазарите на дълг в последната година, което предизвика продължителен спад в предлагането на кредити за потребители и компании. Това допълнително потиска икономиката на страната, въпреки че индустриите, произвеждащи за износ, се развиват много по-добре.

"От септември 2008 г. предлагането на финансиране е голям проблем за малките бизнеси", казва Марк Фийлдинг, главен изпълнителен директор на Асоциацията на ирландските малки и средни предприятия. "Банките в Ирландия трябва да намалят размера на балансите си и единственият начин да го направят е да намалят предоставяното от тях кредитиране."

Държавна помощ

В Португалия малките компании се надяват на правителството, което да договори едногодишен мораториум върху изплащането на дълговете им към банките и държавата. Жоахим Куния, главен изпълнителен директор на Асоциацията на малките и средните предприятия в страната, каза, че мярката може да спаси много фирми от фалит и да спре "прекалено многото банкрути и съкращения" в област, която дава около 2 млн. от общо 4.9 млн. работни места в страната.

"Единствените малки компании, които ще оцелеят, са тези, които се самофинансират. Всички, които получават пари от банките, имат проблеми", казва президентът на асоциацията Жозе Алвеш да Силва. В строителния сектор, който е един от най-засегнатите от кризата, неплатежоспособните компании са се увеличили с 13% през първото полугодие на 2011 г. в сравнение със същия период на 2010 г.

Три компании са фалирали всеки ден, а общите фалити са се увеличили с 10% до повече от 3000. Гръцката федерация на МСП също призова правителството да постави точни и измерими цели за банковото финансиране.

Ирландия постави цел за двете си най-големи банки - Bank of Ireland и Allied Irish Banks, да отпуснат нови заеми на стойност 6 млрд. евро за две години, започващи от април 2010 г. Според изявление на Администрацията за кредитни прегледи от май, банките са надминали целта си за първата година, но повечето от кредитите са били за реструктуриране на вече съществуващи за бизнеси, които не могат да обслужват старите си заеми.

Във Великобритания сделката между правителството и основните британски банки като Lloyds, Barclays и HSBC за насърчаване на финансирането, насочено към предприятията, също е критикувана. Банките засега не успяват да изпълняват целта и според проучване британските фирми са принудени да отлагат и заемат все повече средства от доставчиците си, за да компенсират недостига на банкови заеми.

Според икономиста от Investec Виктория Кедмън в "периферна" Европа ще е по-ефективно усилията да се насочат към големия проблем, а не към принуждаване на банките да раздават кредити.

"По-добре е да се опитат да разрешат проблема в основата – тревогите около държавния дълг и нежеланието за даване на кредити, което вдига лихвите и в крайна сметка влияе на кредитирането на МСП", казва тя. Някои европейски страни изглеждат сравнително защитени.

От германската Commerzbank казаха, че най-печелившото звено е това за финансиране на средните предприятия. Малките холандски компании, които уловиха възможността след финансовата криза от 2008 г. и се рефинансираха дългосрочно, също имат добри баланси и печелят от ниската доходност на холандските държавни ценни книжа. подкрепа за малките и средните предприятия", казва Лоренц Парисо, президент на френската организация на малкия бизнес Medef. "Но най-големият ни страх е, че растящата криза в еврозоната още ще навреди на възможността на банките да отпускат финансиране."

✓ **Тиери дьо Монбриал, основател и генерален директор на Френския институт за международни отношения Ifri: Закъснелите реформи винаги излизат скъпо**

http://www.dnevnik.bg/intervju/2011/09/19/1159344_tieri_dyo_monbrial_osnovatel_i_generalen_direktor_na/

Господин дьо Монбриал, трябваше ли да минем през всичко това - най-тежката глобална финансова и икономическа криза от Голямата депресия насам, а сега и дългова, за да разберем, че се нуждаем от драматична промяна?

- През целия си живот съм разсъждавал върху дилемата реформа или революция. За съжаление понякога се налага да правим революция. Тя има много по-широк смисъл, а и е много по-скъпа за народите. Затова трябва да правим икономии, за да я избегнем. Трябва да ускоряваме и реформите и да ги правим навреме, но за това е необходимо да си далновиден.

За съжаление историческият опит показва, че епохите в които лидерите са били способни да усетят необходимостта от промени и да накарат народите да ги подкрепят, са рядкост. Затова за съжаление много често трябва да се премине през тежки кризи, след които се налага да се правят скъпи реформи, които, ако бяха проведени по рано, нямаше да струват толкова скъпо. Това важи с пълна сила и сега за проблемите на еврозоната и ЕС.

Като говорим за реформи - повече регулации или либерализация?

- Не мисля, че става въпрос за избор. И двете са необходими. Най-големите мислители на либерализма винаги са казвали че той може да съществува в институционална рамка, която е много добре регулирана и където правилата на играта се прилагат. Те трябва да такива, че да облекчават свободата на индивида и да улесняват общата печалба, а не обратното. Това е приложимо и за еврото.

Има ли бъдеще еврозоната и всичко, което се случва сега, налага ли промяна на правилата. Подкрепяте ли и временно излизане на страни от нея, за да се справят с дълговите си проблеми?

- В договорите за еврозоната няма разпоредба, която позволява временно излизане. Защото това би било много тежко и опасно както за самата страна, така и за цялата еврозона и Европа. А по отношение на бъдещето - за да погледнем в него, трябва да се върнем малко и в миналото.

Както знаете, валутният съюз е създаден на база на строги правила и прозрачност. Едно от тях е ограничението на бюджетния дефицит до 3%. В случая обаче не числото е важно, а самото ограничение, защото то е признание и предупреждение за факта, че натрупване на сериозни дефицити ще доведе до голяма криза в един момент.

За съжаление прозрачността не се осъществи и забелязахме със закъснение, че не достатъчно добре сме наблюдавали това което се случва в страните членки и по-специално Гърция, защото всички такива структурни дефекти и грешки трябваше да са забелязани много по рано. Дори бих бил малко краен - според мен Гърция изобщо не трябваше да се допуска да членува в еврозоната.

Освен липсата на прозрачност сериозна грешка беше и това, че се допусна нарушаване на правилата преди последната криза от най-големите държави като Франция и Германия. Те дадоха лош пример и след това всички спряха да спазват правилата. Така в един момент дойде кризата и нещата излязоха извън контрол.

Смятам че днес трябва да се върнем към основата и много точно да определим правилата на икономическата игра.

Знаете че еврозоната не е оптимална зона и еврото не би могло да бъде жива валута, ако това не се случи.

А то може да стане чрез добро координиране на икономическите политики - фискални, бюджетни и структурни, на държавите. Защото устойчивостта на валутата предполага страните членки да запазят сравними степени на конкурентоспособност. Тъй като не направихме реформите навреме - сега ни трябва революция.

Какво конкретно трябва да се направи в Гърция - контролиран фалит или тежки реформи, на фона на много ниска подкрепа сред самите гърци за това?

- Проблемът е, че в момента гърците нито взимат решения, нито прилагат действия. Опасявам се, че днес има избор само между две възможности за бъдещето им, които са малко крайни. Първото е надзор на гръцката икономика от чужденци, които най-вероятно ще са германци. Втората възможност е фалит и най-вероятно излизане от еврозоната. Повтарям, че и двете са крайни и опасни решения. Защото първото силно зависи от общественото мнение и подкрепа в Гърция и е възможно да не бъде одобрено, а второто, предвид че не е предвидено от правилата на валутния съюз, ще предполага много сложни преговори, по време на които би имало възможност за големи пазарни спекулации и има опасност за цялата еврозона.

Проблемът щеше да е по-малък, ако нямаше други страни с въпросителни и съмнения за финансовото им състояние - Португалия, Испания и Италия. Ето дори Франция има нужда от реформи, защото имаме проблем със структуриране на държавните разходи. Затова се надявам събитията сега да са катализатор да се направи това, което трябваше да се случи отдавна.

Френските банки са едни от най-големите притежатели на гръцки дълг. Кой ще е най-добрият и бърз вариант за Гърция от гледна точка на Франция?

- Не знам какво значи бърз. Първо трябва да се върне доверието в пазарите, което да ги успокои, и второто е да се прилагат ефективни мерки. Очевидно сме в деликатна ситуация и не можем да очакваме, че една сутрин министрите ще се съберат и за 5 часа ще решат проблема.

Факт е обаче едно нещо недоверието на пазарите показва усещането, че лидерите на еврозоната не знаят какво трябва да се направи.

Затова мисля, че връщането на доверието минава през тяхна ясна позиция и стратегия за справяне със ситуацията, дори и тя да не бъде приложена веднага. Що се отнася до френските банки, аз не се опасявам за тях по две причини.

Първата е, че са достатъчно големи и издържаха добре стрес тестовете, но и в най-лошия случай, ако някои от тях имат трудности или се създаде паника, ще бъдат временно национализирани. Когато през 2008 ЕЦБ трябваше да отпусне огромни суми на банките, тези, които ги взеха, успяха бързо да ги върнат, така че това не е проблем.

Справедливо ли е според вас банките да бъдат спасявани с парите на данъкоплатците, а след това дефицитите на

правителствата да се свиват с увеличение на данъците?

- Не е справедливо, но каква е алтернативата? Ако тя е да бъдат оставени да фалират, самите данъкоплатците ще пострадат много повече, всъщност те вече няма да бъдат изобщо данъкоплатци. Този въпрос по-скоро отново ни връща към началото на разговора - нужни са точни и ясни правила и регулации, които да се спазват.

Затова смятам, че не трябва търговските банки да налагат своите интереси на правителствата и регулаторните органи. Другият чувствителен въпрос, който се поставя още от 2008 г., е свързан с възнагражденията на ръководителите. Трудно е да искаш подкрепа от данъкоплатците, когато те виждат, че мениджърите стават все по-богати, независимо че правят все повече грешки.

Един път като е направено злото, сме длъжни да минем през данъкоплатците, но това, което е недопустимо, е след една криза отново и отново да се създават рискове за нейното повторение.

Какъв е рискът нуждата от революция сега да бъде отложена заради предстоящите избори в Германия и Франция?

- Смятам, че добрата новина е, че хора като германския канцлер Ангела Меркел и френския президент Никола Саркози са наясно, че нужда от отлагане няма. За Франция едва ли има някой от кандидат-президентите, който да има интерес веднага след изборите да се озове в една неуправляема ситуация. Не се отчайвам от демокрацията и нейните изисквания, но е вярно, че има от какво да се вълнуваме.

✓ Корупцията отложи България за Шенген

http://www.dnevnik.bg/evropa/novini_ot_es/2011/09/19/1159657_korupciata_otloji_bulgariia_za_shengen/

Холандия потвърди днес позицията си срещу приемането на България в Шенген. Това означава, че влизането на страната в безвизовото пространство ще бъде отложено. Причината е, че решението за присъединяването на България и Румъния трябва да бъде взето единодушно от Съвета по вътрешни въпроси на ЕС на 22 септември и дори една-единствена държава да е против, двете страни няма да бъдат приети.

Нищожни са шансовете Холандия да се съгласи на компромис и да одобри първоначално шенгенската система да действа само по българските и румънските летища, както предлагат Франция и Германия. Представител на холандското правителство вчера заяви пред АФП, че "страната е против и частичното приемане в Шенген" и че решение ще се вземе "по някое време догодина".

Посланикът на Холандия в София Карел ван Керстен заяви днес, че България е постигнала много, но не достатъчно. Това стана след среща с кандидатпрезидентската двойка на ГЕРБ Росен Плевнелиев и все още действащия правосъден министър Маргарита Попова.

Ван Керстен отказа да коментира острата реакция на външния министър Николай Младенов, който заяви, че София може да преосмисли подкрепата си за реформите в шенгенското пространство, ако България не стане част от него (виж карето).

Подкрепям позицията на българското правителство, че българският глас трябва да бъде чул и че правилата трябва да важат за всички, каза Плевнелиев. От Министерството на външните работи казаха за "Дневник", че нямат нова позиция по темата. Официално становище се очаква едва след срещата в четвъртък.

Според холандските медии на 22 септември Финландия ще подкрепи холандската позиция. Те очакват и други западноевропейски държави като Дания и Швеция да са в опозиция на приемането ни.

Днес последваха коментари и от други скептици за шенгенското разширяване. Клаус Франке, заместник-председател на Германско-българския форум и бивш депутат, коментира пред "Дойче веле", че ултиматумът на България не я води доникъде.

"Бих препоръчал на българското правителство да не използва подобни закани към страните - членки на ЕС. Най-малкото защото това не е издържано в духа на общността и второ, защото проблемите по границата с един от съседите си България може да реши само с помощта, която тя получава и ще продължи да получава от страните от Шенген", коментира Франке.

"Наред с техническите критерии, по които също има още какво да се желае, България и Румъния трябва да изпълнят безусловно и политическите. Друг път пред тях няма", добави германският експерт.

"България трябва да приеме, че има сериозен проблем с корупцията, което се казва във всеки доклад на ЕК. А българското правителство трябва да е наясно, че докато не бъдат предприети решителни мерки срещу корупцията, дотогава решението, което сега се очертава, няма да се промени."

В събота министър Младенов настоя, че българските граждани не са втора ръка, и определи холандската политика като "отказ на диалог". Въпреки категоричния тон холандският посланик в София потвърди вчера, че Хага няма да се съгласи с премахване на граничния контрол.

Причината за тази позиция е недостатъчният напредък по механизма за сътрудничество и проверка на ЕК за правосъдието и вътрешния ред, обясни Карел ван Керстен. "Това е оценка за България, не само за настоящото правителство, но и за предишното, както и за работата на парламента", каза той.

Румънският външен министър Теодор Баконски заяви днес, че "в известен смисъл правителството на Холандия стана заложник на антиевропейски и антиимигрантските цели на екстремистка партия", имайки предвид Партията на свободата на Геерт Вилдерс, на която се крепи кабинетът на малцинството.

В личния си блог обаче Баконски зае позиция, диаметрално противоположна на тази на Младенов. Според него присъединяването към Шенген е въпрос не на външна, а на вътрешна политика, на борба с корупцията, особено в митниците, и реформиране на правосъдната система.

Министърът посочи, че по принцип не коментира в блога си външната политика, но че е бил принуден, защото непрекъснато му държат сметка. Задача на полицията е да ликвидира мрежите от просяци, проститутки и крадци, които

травят живота на хората и образа на Румъния в чужбина, останалото е демагогия, казва още Баконски, цитиран от агенция "Аджарпрес".

[Вестник Монитор](#)

Бисер Петков, управител на Националния осигурителен институт: ПРОМЕНЯМЕ САМО ПАРАМЕТРИТЕ НА ОСИГУРИТЕЛНАТА СИСТЕМА

<http://www.monitor.bg/article?id=307709>

Визитка:

Бисер Петков е доктор по икономика

Бил е преподавател по финансов мениджмънт, капиталови пазари и борсова търговия в УНСС

От 2002 до 2003 г. е председател на Държавната агенция за осигурителен надзор, след това е назначен за заместник-председател на Комисията за финансов надзор

Автор е на редица научни публикации в областта на финансите и капиталовите пазари, в това число и на два учебника

- Г-н Петков, работодателските организации настояват за реформи в осигурителната система. Предполагаше се, че като вдигнахме възрастта и осигурителния стаж за пенсиониране повече няма да има промени. Смятате ли, че все пак реформите трябва да продължават?

- В детайли не съм запознат с предложенията на работодателските организации и не бих желал да ги коментирам на този етап. Думата „реформа“ може би малко стряска хората. Пенсионната система като цяло е консервативна. Нуждае се от стабилност и сравнително дълъг времеви хоризонт, в който хората да знаят при какви условия ще получат пенсия. Системната пенсионна реформа у нас беше осъществена през 1999 г. През 2010 г. се извърши параметрична реформа, свързана с условията на придобиване на права за пенсия. Предложенията на работодателските организации са свързани най-общо със законови промени, насочени към постигане на повече справедливост и финансово укрепване на пенсионноосигурителната система. Осигурителното законодателство безспорно трябва да се усъвършенства съобразно потребностите и възможностите на съответния етап на развитие.

- Едно от нещата, за които последователно настояват, е да се разделят социалните от осигурителните плащания. Как гледате на това?

- Сега в пенсионната система съществуват елементи, които имат характер на социално подпомагане или не са свързани с осигурителния принос като социалните пенсии, добавките за чужда помощ и др. Една част от тях са за сметка на държавния бюджет, но друга се изплаща от осигурителните фондове. С цел постигането на по-голяма прозрачност би следвало постепенно плащанията, несвързани с осигурителния принос, да бъдат отделени от системата.

- Работодателите се опасяват, че държавата се явява осигурител на прекалено много хора. Полици и военни например се осигуряват твърде кратко, а години наред получават пенсия. Коментарът ви?

- От началото на 2009 г. държавата участва в осигуряването на всички лица чрез трансферите, които осъществява във фонд "Пенсии". Но за определени категории като държавните служители, държавата поема цялата осигурителна вноски. Това наистина се коментира в предложенията на работодателските организации и се предлага тези лица да правят лични осигурителни вноски. Промяната в тази насока обаче няма да има пряк икономически ефект за бюджета, а по-скоро ще осигури по-голяма равнопоставеност между различните категории осигурени лица.

- От доста време бизнесът настоява да се затегне контролът и при отпускането на инвалидни пенсии, защото броят им расте лавинообразно...

- Да, има проблем и се работи за неговото решаване. Основната промяна, която предстои да се случи още през януари 2012 г., е, че представителите на НОИ ще напуснат ТЕЛК, но за сметка на това ще се разшири обхватът на решенията за инвалидизиране, които медицинските комисии в НОИ ще контролират. На практика те ще се произнасят върху много по-широк кръг от експертизи за удостоверяване на 50 на сто и над 50 на сто намалена работоспособност. В момента контролът, осъществяван от медицинските комисии на НОИ, обхваща само около 40 на сто от експертните решения на ТЕЛК.

- Преди няколко дни се срещнахте с шефа на НАП. Едно от нещата, които се разбраха след нея, е, че ще облекчите достъпа на потребителите до системата. Как ще стане това?

- Ръководните екипи на двете институции се договорихме да работим за опростяването на осигурителните декларации и съкращаването броя на сметките и кодовете за социално осигуряване. От НАП са направили разчети, че подобна стъпка ще има голям икономически ефект, ако плащането става с едно платежно, по една сметка, а не както е сега - по много. Предстои да се изработят конкретно стъпките как и кога да става това.

- Името на НОИ напоследък се свързва с думичката „точат“ - с фалшиви пенсии, с болнични менте и т.н. Как ще коментирате това?

- Не ми се иска да коментирам какви са обичайните начини за нерегламентиран достъп до системата. НОИ има своя контролен апарат и стремежът е ефективността му да става все по-голям. Другата посока е да се въведат промени, за да стават ясни законовите норми, да няма двузначност и различно тълкуване. Спомняте си казуса с парите на майките, които са дали децата си в ясли.

- Успяхте ли вече да върнете лихвите на онези майки, които се издължиха на НОИ за неправомерно получените суми?

- Общият размер на задължението с главница и лихва възлиза на 7,19 млн. лв. Погасените задължения към началото на месец септември са 3,34 млн. лв. Остават обаче все още 3,9 млн. лв. от главницата, които трябва да бъдат внесени, за да ползват лицата правото за опрощаване на лихвата. От своя страна осигурителният институт е възстановил до началото на септември 189 532 лв. лихви. Процесът върви с нормално темпо.

- Винаги ще има хора, които ще се опитват да надхитрят системата. Имате ли предложения за промени, които да направят контрола по-ефективен?

- Нереалистично е да се смята, че на 100 процента ще се пресекат тези опити. Целта е максимално бързо да се откриват рисковете и те да се пресичат. Работим по идентифициране на рисковите осигурители и когато е налице проблем, експертите предлагат мерки за решаването им.

- Какво е положението с парите в професионалните пенсионни фондове, решени ли са всички спорове?

- Спорове няма, има законови текстове, които се изпълняват. След произнасянето на Конституционния съд през юни Кодексът за социално осигуряване беше променен. Върви обмен на информация между НОИ и пенсионните фондове. Тези процедури са уредени. Заварих подписани договори с тях, а хората не са ошетени.

- Месец септември е и вече имате по-ясна представа за състоянието на бюджета на НОИ. Говори се, че ще завършите с дефицит от 300 млн. лв.?

- Факт е, че за първите 8 месеца на годината има недостиг или неизпълнение на приходи от 238 милиона лева. В същото време този недостиг спрямо заложеното частично се неутрализира чрез икономия от разходите, която е към 31 милиона, главно от службите за социално осигуряване. Другият източник на икономия е по-малкият размер на изплатените помощи и краткосрочни обезщетения.

- Това вероятно е свързано с новия начин за изплащане на болничните?

- Резултат е от предприетите законови мерки и на затагане на контрола. Но текущият недостиг на приходите, неизпълнението на плана е значително и разчетите са, че допълнителният дефицит в бюджета на ДОО към края на годината наистина ще е към 300 млн. лв. Още повече че от 1 септември започна изплащането на увеличения размер на т.нар. вдовишки надбавки, които ще струват на осигуряването допълнително 42 млн. лв. до края на годината. А той не е предвиден в бюджета. Една от целите на срещата ни с НАП беше какво можем да направим, за да намалим този допълнителен дефицит. Знаете, че тезата, която се коментира в публичното пространство, е, че този допълнителен дефицит е резултат от непрецизно планиране на приходите и или по-оптимистични прогнози. Това наложи и промяна в процедурата, по която се прави бюджетът за догодина, становището на НАП задължително се взема и това е напълно нормално.

- Знаете ли, че край НОИ има няколко частни фирми, които срещу заплащане попълват документите на хората за пенсиониране. Не е ли редно това да се върши от вашите експерти?

- Не знам какви точно услуги се предлагат. Щом има търсене, логично е да има и предлагане. Ние обаче ще се опитаме да улесним максимално нашите клиенти, като опростим подаването на документите, за да могат да се справят и сами. Планираме да създадем единен информационен център, от типа на кол центрове, който да дава консултации по въпроси, свързани със социалното осигуряване. По принцип институции като нашата развиват подобни центрове и по телефона дават надеждна информация на хората. Проектът вече е обсъждан, просто трябва да се финализира. Това ще стане не по-рано от догодина, трябва да намерим подготвени хора, да видим каква ще е натовареността им и т.н. Освен това ще имаме нова интернет страница на института, която ще предлага допълнителни услуги на хората. От септември 2011 г. оглавява НОИ